

**Alianța
Asociațiilor de Băștinași**

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC
Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare
Швейцарское управление по развитию и сотрудничеству

Impulsionarea dezvoltării antreprenoriatului local cu suportul parteneriatului APL- Asociațiile de băștinași: exemplul Republicii Moldova.

**Veaceslav Guțuțui,
Coordonatorul
Departamentului Dezvoltare Locală**

Timișoara, 2023

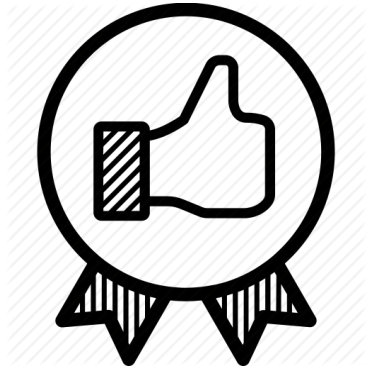
Diagnosticul situației existente în sectorul IMM din Republica Moldova

1. Reglementări excesive în majoritatea sectoarelor economice și disproporționate pentru afaceri mari vs medii/mici;
2. Condiții complicate și rate înalte la obținerea resurselor de finanțare;
3. Cunoștințe și abilități insuficiente ale antreprenorilor în domeniul gestionării afacerilor;
4. Cooperare minimă între APL, APC, sectorul asociativ și mediul de afaceri.

Ca rezultat:

1. Competitivitate redusă a IMM-urilor și grad scăzut de implementare a inovațiilor;
2. Salarii mici și rată înaltă a emigrării forței de muncă;
3. Depopularea localităților, în mod special din spațiul rural.

Abordarea Dezvoltării economice locale cu suportul PNUD/MiDL

REPUTAȚIE DE
LOCALITATE "PRO –
BUSINESS"

MINIM 10
REALIZĂRI
ECONOMICE

FACILITARE RELAȚII
CU ALȚI PARTENERI

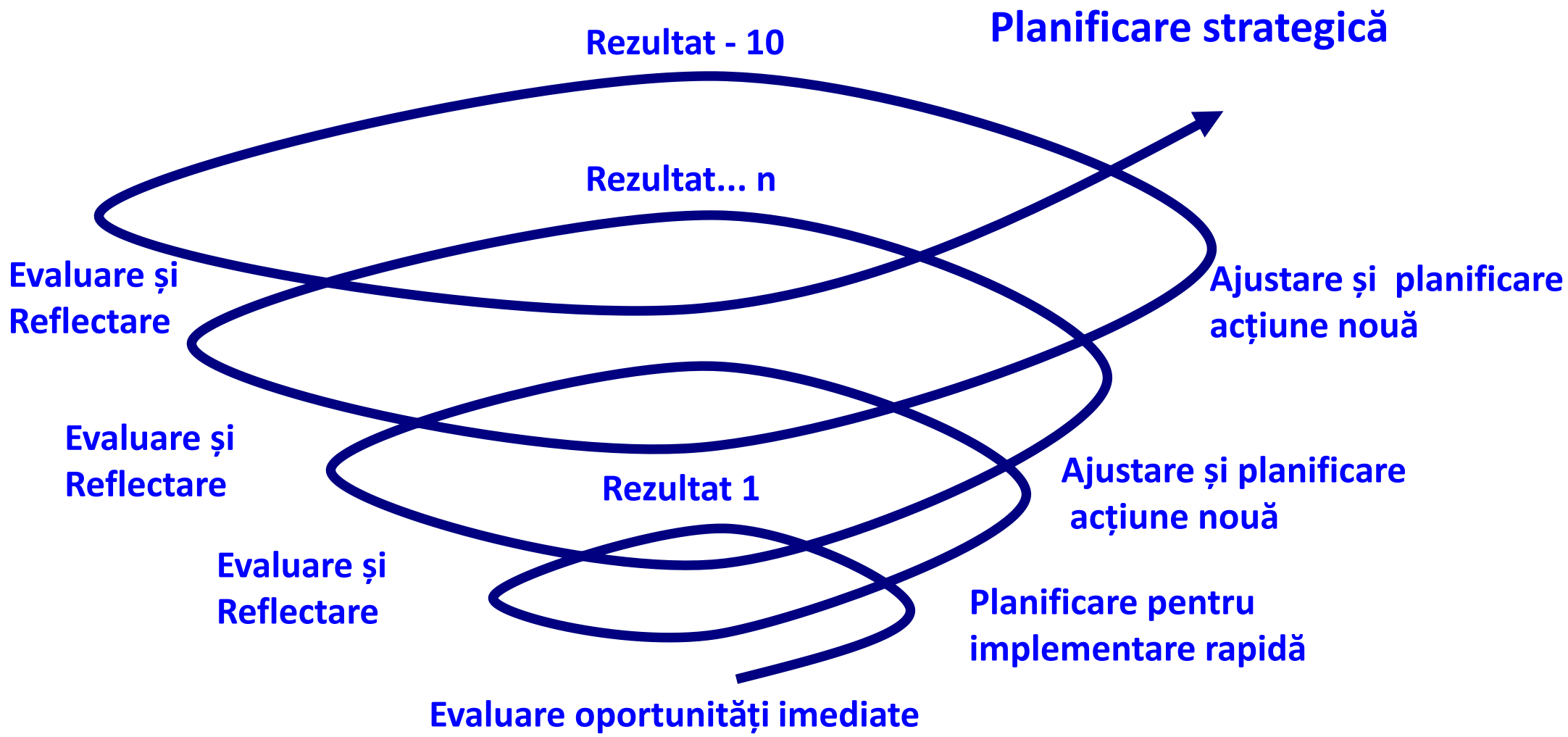

UN PROIECT
INVESTIȚIONAL
(GRANT) DE
\$60,000

PARTENERIAT CONSOLIDAT

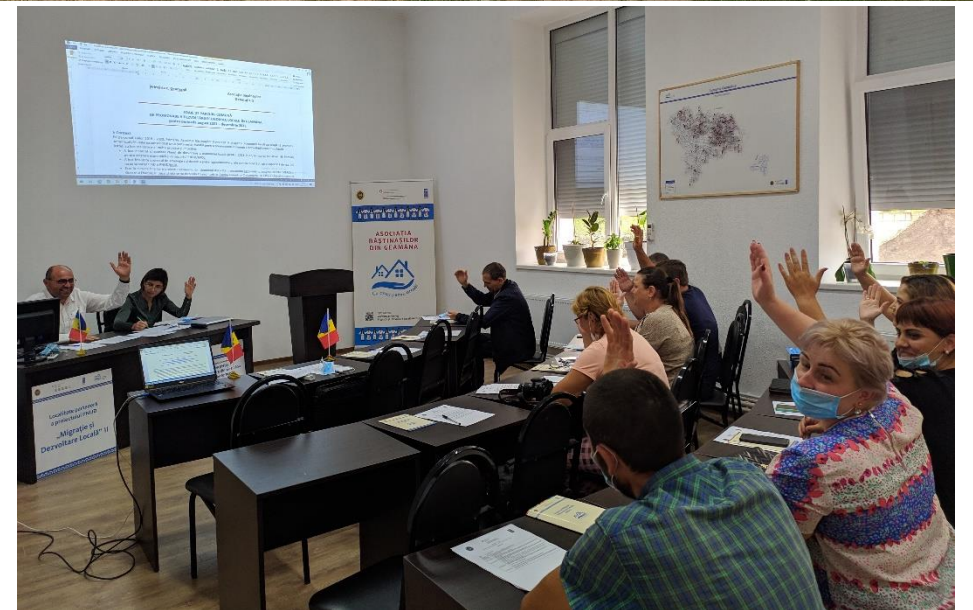
APL-Asociația băștinașilor-mediul de afaceri

Procesul organic de dezvoltare economică locală, cu implicarea APL-AdB-sector de afaceri

Asociația de băștinași: generalități

- AdB – asociație obștească, creată pentru asigurarea platformei de comunicare și colaborare permanentă băștinași – APL;
- AdB – partenerul principal al APL în realizarea proiectelor, inițiativelor, campaniilor, cu implicarea tuturor actorilor locali și a Diasporei;
- Dispun de experiență valoroasă în colectarea de fonduri offline și online, implementarea de proiecte, inclusiv economice;
- În 2022 funcționau cca. 160 de AdB-uri și grupuri de inițiativă.

Asociația de băștinași în dezvoltarea locală: aspecte cheie

- Experiență în crearea și fortificarea parteneriatelor cu APL și sectorul de afaceri;
- prOMotori activi ai localităților de baștină;
- Capacități în organizarea de evenimente publice, cu mobilizarea băștinașilor;
- Implicarea voluntarilor în inițiative și proiecte;
- Activitatea grupurilor de Juniori și Seniori;
- Interacțiuni cu diferiți donatori și parteneri;
- Utilizarea activă a rețelelor de socializare pentru promovare;
- Fructifică oportunitățile de finanțare a proiectelor, inclusiv prin Grupurile de Acțiune Locală (GAL) și cu suportul Diasporei.

Asociațiile de băștinași în cifre

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC
Agenzia Elvetica pentru Dezvoltare și Cooperare
Швейцарское учреждение по развитию и сотрудничеству

Profilul unei Asociații de băștinași

COMUNITATE
CU
5400
locuitori

ORGANIZAȚIE
CU
16
MEMBRI
dintre care
7
JUNIORI

5
PROIECTE
implementate
la activ

1,3
MILIOANE
DE LEI
atrase
în localitate

0,3
MILIOANE
DE LEI
contribuția
locală

Abordarea dezvoltării antreprerrenoriatului (1)

- **Activități de creare și consolidare a parteneriatului APL- AdB - antreprenori:** Foi de parcurs DEL, ateliere de lucru, acorduri de cooperare/parteneriat, vizite de studiu și schimb de experiență, organizarea evenimentelor, întruniri cu donatorii și autoritățile publice.
- **AdB - nucleul operațional și strategic la implementarea diferitor inițiative, accesarea proiectelor:** procesare agricolă, apicultură, agroturism, tineret, amenajarea teritoriului, salubritate și ecologie, infrastructura tehnico-edilitară, etc.

Abordarea dezvoltării antreprenoriatului (2)

- **Combinarea asistenței soft** (capacitare, promovare) **cu proiecte hard** (proiecte de dezvoltare afaceri și infrastructură economică – **21,1 mln. \$ investiții**). **Ca rezultat:** *253 afaceri dezvoltate cu cca. 900 locuri de muncă; 8 piețe comerciale amenajate; 5 muzee modernizate; 97 km de iluminat public și 42 km de drum reabilitate; servicii de salubritate consolidate etc.*
- **Implicarea activă a grupurilor de tineri și a prOMotorilor din cadrul AdB** în dezvoltarea antreprenoriatului: colectare de informații, sesiuni de instruire în afaceri, marcarea și descrierea traseelor turistice, organizarea de evenimente, vizite de studiu etc.

Dezvoltare de capacități la nivel local

- Seminare și ateliere de lucru privind acces la finanțare, marketing și vânzări, gestionarea afacerii, promovare online pentru reprezentanții APL, AdB și mediul de afaceri;
- Elaborarea și implementarea foilor de parcurs DEL;
- Organizarea Forum-urilor Oamenilor de Afaceri și a Evenimentelor „Antreprenorul anului Pro-Comunitate”;
- Suport în obținerea de finanțări pentru inițierea afacerilor din surse publice și a partenerilor de dezvoltare
- Organizarea vizitelor de studiu privind preluarea bunelor practici în gestionarea afacerilor în țară și peste hotare;
- Asistență în identificarea atracțiilor turistice, marcarea traseelor turistice și descrierea acestora;
- Suport consultativ în amenajarea infrastructurii turistice (muzee, popasuri, pensiuni turistice, case rurale, ateliere de producere artizanală, piețe, parcuri).

Promovarea localităților și antreprenorilor

- Suport în organizarea festivalurilor culturale, gastronomice, comerț cu produse locale, inclusiv cu participarea activă a Diasporei și a diferitor parteneri instituționali;
- Sprijin în realizarea Zilelor Diasporei, în luna august, cu accent de promovare a antreprenorilor, serviciilor și produselor locale;
- Realizarea de comunicate informative, filmulețe video, interviuri cu beneficiarii proiectelor economice la și plasarea lor în mediul online;
- Integrarea localităților în structuri de cooperare intercomunitară (Grupuri de Acțiune Locală) și accesarea de fonduri pentru dezvoltarea antreprenoriatului.

Surse de finanțare

Surse de finanțare din sectorul public

- FNDRL (sectorul public)
- FNDAMR (sectorul privat și public)
- Programele Organizației de Dezvoltare a Antreprenoriatului (sectorul privat)
- Programele Biroului Relații cu Diaspora (sectorul public)

Surse de finanțare din sectorul privat

- Mijloacele proprii ale agenților economici
- Investițiile din Diasporă
- Credite și linii de creditare

Sursele partenerilor de dezvoltare

- Granturi
- Donații
- Linii de creditare preferențiale ale organizațiilor donatoare

Donatorii principali

- PNUD
- Agenția Elvețiană de Cooperare
- USAID
- Uniunea Europeană
- Banca Mondială & BERD

Concluzii

- Antreprenorii locali se confruntă cu o serie de provocări care împiedică dezvoltarea lor și creșterea competitivității sectorului ÎMM per ansamblu.
- Creșterea capacităților operaționale și de planificare strategică pentru antreprenori este deosebit de actuală și importantă în condițiile creșterii concurenței și a tendințelor de globalizare.
- Proiectele economice și de infrastructură locală, implementate în parteneriatul APL-AdB-sector de afaceri au contribuit la dinamizarea mediului antreprenorial, dezvoltarea de noi afaceri și deschiderea de noi locuri de muncă.
- AdB-urile dispun de expertiză în atragerea de proiecte de dezvoltare locală și promovare a antreprenorilor locali de evenimente de talie internațională.
- AdB-urile sunt capabile să asigure transferul de experiență în domeniul afacerilor din statele, unde sunt stabiliți migranții din localitățile noastre.

Alianța
Asociațiilor de Băștinași

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC
Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare
Швейцарское управление по развитию и сотрудничеству

Mulțumim pentru atenție!

Tel. +373 78146880, +373 79335498

E-mail: [alianta@cudragpentru.md](mailto:alianta@ cudragpentru.md)

veaceslav.gututui@gmail.com